

FAKULTET VETERINARSKE MEDICINE
UNIVERZITETA U BEOGRADU

u saradnji sa

OPŠTINOM DIMITROVGRAD

Četvrti regionalni simpozijum:

**ZAŠTITA AGROBIODIVERZITETA I OČUVANJE AUTOHTONIH
RASA DOMAĆIH ŽIVOTINJA**

Dimitrovgrad, 29.06. – 1.07. 2023.

Suorganizatori

Akademija veterinarske medicine Srpskog veterinarskog društva
Centar za očuvanje autohtonih rasa, Beograd
Veterinarska komora Srbije

Organizacioni odbor

Miolorad Mirilović (predsednik), Suzana Đorđević Milošević, Darko Đorđević, Vladimir Džabirski, Sergej Ivanov, Dobrila Jakić Dimić, Ljiljana Janković, Mišo Kolarević, Sava Lazić, Dragan Mančev, Cvijan Mekić, Jelena Nikitović, Predrag Perišić, Miloš Petrović, Ivan Pihler, Čedomir Radović, Zoran Rašić, Slobodan Simić, Zoran Stanimirović, Dragiša Trailović, Milivoje Urošević, Miroslav Urošević, Radka Vlaeva

Programski odbor

Milan Maletić (predsednik), Pančo Dameski, Toni Dovenski, Vladan Đermanović, Stefan Đoković, Milutin Đorđević, Zoran Kulišić, Kalin Hristov, Radomir Mandić, Ivan Pavlović, Nikica Prvanović Babić, Marko Ristanić, Srđan Stojanović, Ružica Trailović, Slobodanka Vakanjac, Miloš Vučićević, Ervin Zečević

Sekretarijat

Tamara Petrović (sekretar), Darko Davitkov, Lazar Marković, Elmin Tarić, Branislav Vejnović, Darko Drobnjak, Maja Gabrić

PROGRAM

Četvrtak, 29.06.2023. godine (Dimitrovgrad)

8.00–9.30 Registracija učesnika

9.30–10.00 Svečano otvaranje Simpozijuma

10.00–14.00

Prvo plenarno zasedanje:

STANJE ANIMALNIH GENETIČKIH RESURSA U REPUBLICI SRBIJI I REGIONU

Moderatori: Ružica Trailović, Srđan Stojanović, Marko Ristanić

- 10.00–10.30 ANIMALNI GENETIČKI RESURSI U REPUBLICI SRBIJI
Milivoje Urošević, darko Drobnjak, Radomir Mandić
- 10.30–11.00 STANJE ANIMALNIH GENETIČKIH RESURSA U SLOVENIJI
Danijela Bojkovski, Tina Flisar
- 11.00–11.30 STANJE ANIMALNIH GENETIČKIH RESURSA U CRNOJ GORI
Božidarka Marković, Milena Đokić, Milan Marković, Dušica Radonjić,
Aleksandra Martinović
- 11.30–12.00 IZAZOVI OČUVANJA, POPULARIZACIJE I KONTROLE POPULACIJE
IZVORNIH PASMINA DOMAĆIH ŽIVOTINJA - PRELIMINARNA
ISKUSTVA REFERENTNE MREŽE STRUČNJAKA ZA BANKU GENA
HRVATSKE
Nikica Prvanović Babić, Martina Lojkić, Silvio Vince, Nino Maćešić, Iva
Getz, Ivan Butković, Juraj Šavorić, Branimir Špoljarić, Ivan Folnožić, Sven
Menčik
- 12.00–12.30 DESKRIPTORI ZA OPIS PROIZVODNOG OKRUŽENJA I ZAŠTITU
ANIMALNIH GENETIČKIH RESURSA: MODEL REPUBLIKE SRBIJE
Srđan Stojanović
- 12.30–12.55 MOGUĆNOST, POTREBA I EKONOMSKI ASPEKTI OČUVANJA
AUTOHTONIH VRSTA I RASA KOPITARA
Vladan Đermanović, Ružica Trailović, Sergej Ivanov
- 12.55–13.20 GLOBALNI ZNAČAJ KONZERVACIJE BUŠE NA OSNOVU
REZULTATA ISPITIVANJA RASNIH ODLIKA
Nikola Popović, Radmila Beskorovajni, Ružica Trailović, Rade Jovanović,
Boris Berisavljević
- 13.20–14.00 Diskusija
- 14.00–14.30 Pauza za kafu
- 14.30–16.00 Pauza za ručak

16.00–17.00

Okrugli sto:

**ULOGA I ZNAČAJ INSTITUCIONALNIH MERA U OČUVANJU I ZAŠTITI
ANIMALNIH GENETIČKIH RESURSA: ISKUSTVA POJEDINIHZEMALJA U
REGIONU**

Moderatori: Boris Borisavljević, Srđan Stojanović, Sergej Ivanov, Grgo Tikvicki

17.00–18.50

Drugo plenarno zasedanje

**BIOTEHNOLOŠKI POSTUPCI U KONZERVACIJI ANIMALNIH
GENETIČKIH RESURSA**

Moderatori: Slobodanka Vakanjac, Toni Dovenski, Nikica Prvanović Babić

- 17.00–17.30 ZNAČAJ DUBOKOG ZAMRZAVANJA SPERME AUTOHTONIH
VRSTA DOMAĆIH ŽIVOTINJA U OČUVANJU ANIMALNIH
GENETIČKIH RESURSA
Slobodanka Vakanjac, Svetlana Nedić, Jovan Blagojević, Vladimir Magaš,
Milan Maletić
- 17.30–18.00 NAŠA ISKUSTVA U PROCESU *EX-SITU* KONZERVACIJE
AUTOHTONIH RASA DOMAĆIH ŽIVOTINJA PRIMENOM METODA
ASISTIRANE REPRODUKCIJE
Toni Dovenski
- 18.00–18.20 VEŠTAČKO OSEMENJAVANJE MAGARICA KAO MERA OČUVANJA
GENETSKIH RESURSA
Mihajlo Erdeljan, Tijana Kukurić, Ivan Stančić, Ivan Galić
- 18.20–18.40 ANALIZE DNK U PROCENI BIODIVERZITETA U
AGROEKOSISTEMIMA
Jevrosima Stevanović, Marko Ristanić, Uroš Glavinić, Ninoslav Đelić, Zoran
Stanimirovi
- 18.40–18.50 Diskusija
- 18.50–19.10 Pauza za kafu

19.10–20.00

Treće plenarno zasedanje

ODRŽIVI UZGOJ AUTOHTONIH RASA OVACA I KOZA
Moderatori: Cvijan Mekić, Ružica Trailović, Milivoje Urošević

- 19.10–19.25 EKONOMSKI I EKOLOŠKI ASPEKTI ODRŽIVOG UZGOJA
AUTOHTONIH RASA OVACA I KOZA
Branislav Vejnović, Spomenka Đurić, Jelena Janjić, Drago Nedić, Milorad
Mirilović, Milan Ž. Baltić, Zoran Stanimirović
- 19.25–19.40 MOGUĆNOST EKOLOŠKOG OVČARENJA U HOMOLJU
Milivoje Urošević, Darko Drobnjak, Radomir Mandić, Branislav Živković
Tsegmid Namsrajjav
- 19.40–20.00 Diskusija

Petak, 30.06.2023. godine

Sala A

9.00–11.00

Četvrto plenarno zasedanje

STANJE PLANINSKIH PAŠNJAKA I LIVADA I OČUVANJE EKOSISTEMA

Moderatori: Milutin Đorđević, Suzana Đorđević Milošević

- 9.00–9.30 ZNAČAJ AUTOHTONIH RASA I NJIHOVE KONZERVACIJE U ISKORIŠĆAVANJU PLANINSKIH PREDELA
Predrag Perišić, Cvijan Mekić, Stefan Stepić, Aleksandar Ignjatović, Nikola Mihajlović
- 9.30–10.00 ULOGA I ZNAČAJ PAŠNJAČKOG UZGOJA DOMAĆIH PREŽIVARA U OČUVANJU BIODIVERZITETA
Milutin Đorđević, Ljiljana Janković, Vladimir Drašković Ružica Cvetković, Marjana Vučinić, Katarina Nenadović, Radoslava Teodorović
- 10.00–10.30 HOLISTIČKI UZGOJ AUTOHTONIH RASA DOMAĆIH ŽIVOTINJA I IN SITU KONZERVACIJA STANIŠTA
Ružica Trailović, Svetlana Grdović, Sergej Ivanov, Mila Savić
- 10.30–11.00 Diskusija
- 11.00–11.30 Pauza za kafu

11.30–13.40

Peto plenarno zasedanje:

**PATOLOGIJA I TERAPIJA OBOLJENJA AUTOHTONIH RASA
DOMAĆIH ŽIVOTINJA**

Moderatori: Dragiša Trailović, Slobodan Stanojević, Vladimir Magaš

- 11.30–12.00 ZNAČAJ EKTO I ENDOPARAZITA U PATOLOGIJI AUTOHTONIH VRSTA DOMAĆIH ŽIVOTINJA NA ZAJEDNIČKIM PAŠNJACIMA
Ivan Pavlović, Slavica Živković, Bojana Mijatović, Dragiša Trailović, Slobodan Stanojević, Aleksandra Tasić, Marija Pavlović, Ana Vasić, Jelena Minić, Natalija Kostić
- 12.00–12.20 EPIZOOTIOLOGIJA Q GROZNICE I NJEN DRUŠTVENO-EKONOMSKI UTICAJ I IMPLIKACIJE NA JAVNO ZDRAVLJE
Slobodan Stanojević, Jadranka Žutić, Dragica Vojinović, Nemanja Zdravković, Bojan Milovanović
- 12.20–12.40 BOLEST KOJA DOLAZI - PARATIFUS DIVLJIH SVINJA UZROKOVAN SALMONELLA CHOLERESUIS
Nemanja Zdravković, Oliver Radanović, Slobodan Stanojević, Milan Ninković, Isidora Grujović, Đorđe Marjanović, Božidar Savić
- 12.40–13.00 MALIGNA KATARALNA GROZNICA – ULOGA OVACA I KOZA KAO IZVORA INFEKCIJE ZA GOVEDA
Dragan Bacić, Sonja Obrenović

13.00–13.20 INFEKTIVNI POBAČAJI PREŽIVARA - ZDRAVSTVENI I EKONOMSKI ZNAČAJ

Bojan Milovanović, Slobodan Stanojević, Branislav Kureljušić, Zorana Zurovac Sapundzić, Vesna Milićević, Nemanja Zdravković, Nemanja Jezdimirović, Milan Maletić, Božidar Savić

13.20–13.40 Diskusija

13.40–14.00 Pauza za kafu

14.00–14.30

Prezentacija

SPECIJALNI REZERVAT PRIRODE „KOVILJSKO-PETROVARADINSKI RIT“

14.30–16.00 Pauza za ručak

16.00–18.00

Originalni radovi, kratka saopštenja i poster

Moderatori: Miloš Vučićević, Radoslava Savić Radovanović

16.00–16.15 VREDNOSTI HEMATOLOŠKIH I BIOHEMIJSKIH PARAMETARA AUTOHTONE RASE OVACA U PELAGONIJSKOM REGIONU R.S. MAKEDONIJE

Petar Dodovski, Panche Dameski, Natasha Pejcinovska, Talija Hristovska, Nikola Karabolovski, Igor Zdraveski, Mimi Ristevski, Aleksandar Avramov, Maja Angelovska

16.15–16.30 TIP JAGNJENJA I PORODNA MASA JAGNJADI CIGAJE

Milivoje Urošević, Darko Drobnjak, Radomir Mandić, Ružica Trailović

16.30–16.45 UPOREDNI PRIKAZ MORFOMETRIJSKIH OSOBINA CIGAJE U ZEMLJAMA SREDNJE EVROPE

Milivoje Urošević, Ružica Trailović, Danka Štastna, Darko Drobnjak, Radomir Mandić

16.45–17.00 EKONOMSKI ZNAČAJ I OČUVANJE AUTOHTONIH MAGARACA: ISPITIVANJE KVALITETA MESA I TRUPA MAGARACA

Nikola Čobanović, Ivan Vičić, Nevena Grković, Branko Suvajdžić, Neđeljko Karabasil

17.00–17.15 ODABRANE ANATOMSKE KARAKTERISTIKE VIMENA MAGARICE

Milena Đorđević, Ivan Milošević, Ivana Nešić, Miloš Blagojević, Nikola Cukić, Dejana Čupić Miladinović, Anja Nikolić, Milivoje Urošević

17.15–17.30 ZDRAVSTVENI PROBLEMI I DOBROBIT ŽIVOTINJA U ORGANSKOJ PROIZVODNJI

Katarina Nenadović, Marijana Vučinić, Milutin Đorđević, Ljiljana Janković, Dejan Bugarski

- 17.30–17.45 MORFOMETRIJSKI, METABOLIČKI I GENETIČKI PROFIL AUTOHTONIH POPULACIJA OVACA I KOZA U SRBIJI, U CILJU NJIHOVE KONZERVACIJE"
Dragana Ružić-Muslić, Nevena Maksimović, Bogdan Cekić, Ivan Ćosić
- 17.45–18.00 UTICAJ EVENTUALNOG GAJENJA ZUBROVA (*BISON B. BONASUS* L. 1758) NA BIOCENOZE STARE PLANINE
Radomir Mandić, Milivoje Urošević, Darko Drobnjak, Tsegmid Namsrajav

Sala B
(Farma magaraca, Kozarica, Dimitrovgrad)

10.00–13.00

Šesto plenarno zasedanje

MLEKO AUTOHTONIH VRSTA DOMAĆIH ŽIVOTINJA: HRANA I/ILI LEK

Moderatori: Zora Mijačević, Snežana Bulajić

- 10.00–10.30 PROIZVODNJA MLEKA MAGARICA U SRBIJI I REGIONU: STANJE I PERSPEKTIVE
Sergej Ivanov, Milan Bogdanović, Ružica Trailović, Dragiša Trailović
- 10.30–11.00 VALORIZACIJA MLEKA MAGARICA: MOGUĆNOST USPOSTAVLJANJA TRŽIŠNE NIŠE
Snežana Bulajić, Tijana Ledina, Marija Kovandžić, Jasna Đorđević
- 11.00–11.20 MLEKO AUTOHTONIH RASA OVACA
Jasna Đorđević, Snežana Bulajić, Marija Kovandžić, Tijana Ledina
- 11.20–11.40 ZNAČAJ ISPITIVANJA SASTAVA MLEKA AUTOHTONIH OVACA I KOZA U PROCESU KONZERVACIJE ANIMALNIH RESURSA: GEOGRAFSKA SERTIFIKACIJA I TRADICIONALNA RECEPURA
Radoslava Savić Radovanović, Milijan Sinđić, Ružica Trailović
- 11.40–12.00 KONTROLA BEZBEDNOSTI PIROTSKOG KAČKAVALJA: ODREĐIVANJE PRISUSTVA ORGANOHLORNIH PESTICIDA
Aleksandra Tasić, Ivan Pavlović, Marija Pavlović, Slobodan Stanojević
- 12.00–12.30 Diskusija
- 12.30–13.00 Demonstracija muže magarica i degustacija mleka magarica

Subota, 1.07.2023. godine (Gornji Krivodol)

- 8.00–10.00 Obilazak odabranih farmi autohtonih vrsta domaćih životinja na Staroj planini
- 10.00–11.00 PREDSTAVLJANJE NASTAVNE BAZE ZA PLANINSKO STOČARSTVO
Ružica Trailović
PREDSTAVLJANJE AKADEMIJE VETERINARSKOJ MEDICINE SRPSKOG VETERINARSKOG DRUŠTVA
Zoran Rašić
Čobanski koktel za sve učesnike

12.00–14.30

Okrugli sto

BANKA GENA U ZAŠTITI UGROŽENIH RASA DOMAĆIH ŽIVOTINJA: STANJE I PERSPEKTIVE

Milan Maletić, Toni Dovenski, Nikica Prvanović Babić, Srđan Stojanović

14.30–15.00

Studentski radovi

Moderatori: Stefan Đoković i Branislav Vejnović
(razgledanje postera)

11.00–15.00

Workshop

OCENA DOBROBITI PREŽIVARA NA PLANINSKIM PAŠNJACIMA
Marijana Vučinić, Katarina Nenadović, Milutin Đorđević, Jelena Janković
(Broj učesnika: maksimalno 20)

15.00   Zatvaranje simpozijuma

Program Simpozijuma akreditovan je od strane Veterinarske komore Srbije sa **12 bodova**.

OSTALA OBAVEŠTENJA

Simpozijum će biti održan u prostorijama SPORTSKOG CENTRA DIMITROVGRAD u Dimitrovgradu (plenarna predavanja, poster sekcija), dok će studentski radovi biti izloženi na Staroj planini, u Nastavnoj bazi za planinsko stočarstvo u Gornjem Krivodolu.

Smeštaj za sve učesnike je obezbeđen po beneficiranim cenama u sledećim hotelima: Happy Hotel (Caribrodskih umetnika 1, tel. +381 10 363 333); Amfora rooms (Balkanska 82, tel. +381 10 363 387) i Balkan-Sax (Balkanska 18, tel.+381 10 363 566), uz obaveznu rezervaciju najkasnije do: 20.06.2023. godine.

Cena noćenja, polupansiona i pansiona

Naziv hotela	Soba	Noćenje/doručak	Polupansion	Pun pansion
HAPPY HOTEL Dimitrovgrad	Jednokrevetna	3.610,00 RSD	4.610,00 RSD	5.210,00 RSD
	Dvokrevetna	5.120,00 RSD	7.120,00 RSD	8.320,00 RSD
HOTEL BALKAN-SAX Dimitrovgrad	Jednokrevetna	2.700,00 RSD	3.400,00 RSD	3.800,00 RSD
	Dvokrevetna	4.200,00 RSD	5.600,00 RSD	6.400,00 RSD
AMFORA ROOMS Dimitrovgrad	Jednokrevetna	2.400,00 RSD	-	-
	Dvokrevetna	4.800,00 RSD	-	-

Pravo na učešće u plenarnom programu i radionicama imaju svi učesnici, uz uplatu kotizacije u iznosu od 4.800.00 dinara (PDV je uračunat). Kotizacija se može uplatiti na žiro račun Fakulteta veterinarske medicine, br. 840-1825666-41, poziv na broj C-49.

Navedene cene kotizacija važe ukoliko se uplata izvrši do 25.06.2023. godine. Posle ovog roka i na dan Simpozijuma, kotizacija će se naplaćivati u iznosu od 9.600 dinara (PDV je uračunat). Plaćanja kotizacije su oslobođeni predavači po pozivu, studenti i penzioneri.

Sa uplatom kotizacije učesnici stiču pravo na sertifikat, zbornik predavanja i propratni materijal, prisustvovanje plenarnim predavanjima, kao i na kafu ili osvežavajuće piće u pauzama.

Marketinške aktivnosti:

Zainteresovane proizvodne, trgovačke i farmaceutske organizacije, izlagači iz oblasti stočarske proizvodnje, proizvodnje zdrave hrane i ostali subjekti koji žele da se predstavu ili da na drugi način podrže Simpozijum, mogu prijaviti svoje učešće organizatoru do 22.06.2023. godine, na telefon +381/63-858-9900 (Tamara Petrović), ili na e-mail: nbps-fvm@vet.bg.ac.rs

Cenovnik marketinških aktivnosti:

- A. Generalni sponzor: 100.000,00 dinara (izložbeni prostor sa mogućnošću postavljanja promotivnih tabli i u sali za predavanja i u izlagačkom prostoru, usmena prezentacija proizvodnog programa u trajanju od 30 minuta u sali za predavanja, osnovni promotivni materijal na skupu, dve cele reklamne strane sa naznakom generalnog sponzora skupa u zborniku, plus šest kotizacija za učesnike).
- B. Sponzor: 50.000,00 dinara (izložbeni prostor sa mogućnošću postavljanja promotivnih tabli pored svog izložbenog prostora, kratka usmena prezentacija programa u trajanju od 15 minuta, dopunski promotivni materijal na skupu, kao i jedna reklamna strana sa naznakom sponzora skupa u zborniku, plus tri kotizacije za učesnike).
- C. Mali sponzor: 20.000,00 dinara (kratka usmena prezentacija programa u trajanju od 10 minuta, dopunski promotivni materijal na skupu i jedna reklamna strana u zborniku sa naznakom sponzora, plus dve kotizacije za učesnike).
- D. Reklamna stranica u zborniku: 10.000,00 dinara
- E. Donator i pokrovitelj: po dogovoru

Detaljnije informacije:

Prof. dr Ružica Trailović,

Telefon +381/64-685-2729

E-mail: ruzicat@vet.bg.ac.rs ili

ruzicatrailovic@gmail.com

